

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О.А.АНДРЕНКО

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОБЛІК ЗЕД»

(для слухачів другої вищої освіти
факультету післядипломної освіти і заочного навчання
спеціальності 7.050106 – «Облік і аудит»)

Харків – ХНАМГ – 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Облік ЗЕД» (для слухачів другої вищої освіти факультету післядипломної освіти і заочного навчання спеціальності 7.050106 – «Облік і аудит») /Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: О.А.Андренко, – Х.: ХНАМГ, 2010. – 15 с.

Укладач: О.А.Андренко

Рецензент: зав. кафедри економіки підприємств міського господарства Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук Ачкасов А.Є.

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30.09.2010 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	6
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи слухачів другої вищої освіти.....	10
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи.....	12
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	12
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	14

ВСТУП

Дисципліна «Облік зовнішньоекономічної діяльності» за освітньо-професійною програмою перепідготовки спеціаліста має статус нормативної.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

Освітньо-професійна програма перепідготовки спеціаліста напряму 0501 – «Економіка і підприємництво» (галузевий стандарт вищої освіти, 2003 р.);

Навчальний план перепідготовки спеціалістів напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», спеціальностей 7.050106 - Облік і аудит, спеціальностей 7.050107 - Економіка підприємства, 2006 р.

Програма ухвалена кафедрою економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30.08.2010 р. та Вченою радою факультету післядипломної освіти та заочного навчання, протокол № 1 від 3 вересня 2010 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: формування системи теоретичних знань з обліку зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій

Завдання: вивчення методів і технології найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття вмінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Предмет вивчення дисципліни: фінансово - господарські операції в зовнішньоекономічних відносинах.

Таблиця 1.1. - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Бухгалтерський облік Міжнародна економіка Фінансовий облік 1,2	Переддипломна практика та дипломне проектування.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (2,5/90)

ЗМ 1.1 Основи і правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності (0,5/18). Предмет, завдання і зміст дисципліни. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.

ЗМ 1.2 Особливості обліку розрахункових і зовнішньоекономічних операцій (2,0/72) Облік операцій з експорту. Облік операцій з імпорту. Облік бартерних операції та операцій з давальницькою сировиною. Облік інвестиційних операцій. Облік валютно-фінансових операцій. Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
1. Знання системи нормативних документів, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність. 2. Знання законодавчих документів, що регулюють податковий облік зовнішньоекономічної діяльності	Виробнича	Контрольна
3. Вміння відобразити у бухгалтерському обліку зовнішньоекономічні операції 4. Вміння відобразити у податковому обліку зовнішньоекономічні операції		Облікова

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів.- Житомир:ПП "Рута", 2001.- 544 с.

2. Гордиенко Н.І., Карпушенко М.Ю. "Облік зовнішньоекономічної діяльності", - Харків: "Страйд", 2006.- 295 с.

4. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.1991р. №959-ХІІ <http://www.rada.kiev.ua>

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №21 "Вплив зміни валютних курсів", затверджений наказом Мінфіну України від 10.08.2000р. №193 <http://www.rada.kiev.ua>

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни Облік зовнішньоекономічної діяльності

Мета: формування системи теоретичних знань з обліку зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій.

Завдання: вивчення методів і технології найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття вмінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Предмет вивчення дисципліни: фінансово - господарські операції в зовнішньоекономічних відносинах.

Account of foreign economic activity

Purpose: forming of the system of theoretical knowledge's on the account of external economic financially - economic operations.

Task: study of methods and technology of the most widespread financial and economic operations which are used in the external economic relationships of subjects of ménages Ukraine with foreign contractors; acquisition of skills of the documentary providing and reflection of external economic operations in the set of accounts of record-keeping.

Article of study discipline: financially are economic operations in external economic relations.

Учет внешнеэкономической деятельности

Цель: формирование системы теоретических знаний по учету внешнеэкономических финансово - хозяйственных операций.

Задание: изучение методов и технологии самых распространенных финансовых и хозяйственных операций, которые применяются во внешнеэкономических отношениях субъектов ведения хозяйства Украины с иностранными контрагентами; приобретение навыков документального обеспечения и отображении внешнеэкономических операций в системе счетов бухгалтерского учета.

Предмет изучения дисциплины: финансово - хозяйственные операции во внешнеэкономических отношениях.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2,5 Модулів – 1, Контрольна робота Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин –90, Контрольна робота	Напрямок 0501 "Економіка і підприємництво" Спеціальності: «Облік і аудит» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	Нормативна Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й Лекції – 6 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 80 год. із них контрольна робота – 15 год Вид підсумкового контролю – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 20% до 80%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота студента.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни

Предмет і об'єкти обліку зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності і порядок їх реєстрації. Основні задачі обліку

і принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку

Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту) і його функції. Структура зовнішньоекономічного договору(контракту). Відображення в бухгалтерському обліку договірних зобов'язань.

Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій

Поняття валютних засобів і операцій з ними. Класифікація валют. Курсові різниці і їх відображення в бухгалтерському обліку. Облік грошових коштів на рахунках у банку в іноземній валюті. Облік наявної іноземної валюти в касі підприємства. Порядок купівлі-продажу іноземної валюти та відображення операцій в бухгалтерському та податковому обліку. Облік розрахунків за відрядженнями за кордон.

Основні форми розрахунків за зовнішньоекономічними операціями та їх відображення в бухгалтерському обліку. Кредитні операції в іноземній валюті та їх відображення операцій в бухгалтерському та податковому обліку.

Тема 4. Облік експортних операцій

Сутність експортних операцій і задачі їх обліку. Особливості обліку експортних операцій товарів (робіт, послуг). Особливості відображення ПДВ та інших податків і зборів при експортних операціях. Облік авансів, отриманих від іноземних покупців.

Тема 5. Облік імпорتنих операцій

Сутність імпорتنих операцій і задачі їх обліку. Особливості обліку імпорту товарів, робіт і послуг. Особливості нарахування і відображення ПДВ, митних платежів і інших зборів при імпорتنих операціях. Облік авансів, сплачених іноземному постачальникові.

Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною

Поняття бартерних операцій, особливості оформлення. Оподаткування бартерних операцій. Бухгалтерський облік бартерних операцій.

Основні поняття операцій з давальницькою сировиною. Особливості укладення договорів на переробку давальницької сировини. Митне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Документальне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Особливості бухгалтерського обліку операцій з давальницькою сировиною. Податковий облік операцій із давальницькою сировиною.

Тема 7. Облік інвестиційних операцій

Форми іноземного інвестування. Відображення в обліку інвестицій в Україну. Відображення в обліку інвестицій з України.

Тема 8. Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями

Бухгалтерський облік та оподаткування операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями. Бухгалтерський облік та оподаткування на господарських одиницях іноземних підприємств. Особливості обліку на господарських одиницях за межами України.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи слухачів другої вищої освіти

Таблиця 2.1. - Розподіл часу за модулями і змістовими модулями (заочне навчання)

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Семінари, практичні	Лаб.	СРС
Модуль	2,5/90	6	4	-	80
ЗМ 1.1 Основи і правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	0,5/18	2,0	-	-	16
ЗМ 1.2 Особливості обліку розрахункових і зовнішньоекономічних операцій	2,0/72	4,0	4,0	-	64

Таблиця 2.2. - Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	7.050106
ЗМ 1.1. Основи і правове регулювання зовнішньо - економічної діяльності	2,0
Тема 1.Предмет, завдання і зміст дисципліни	1,0
Тема 2.Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	1,0
ЗМ 1.2. Особливості обліку розрахункових і зовнішньоекономічних операцій	4,0
Тема 3.Облік валютно-фінансових операцій	2,0
Тема 4. Облік експортних операцій	1,0
Тема 5.Облік імпорتنих операцій	1,0
Тема 6. Облік бартерних операції та операцій з давальницькою сировиною	-
Тема 7.Облік інвестиційних операцій	-
Тема 8.Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями	-
Разом:	6,0

Таблиця 2.3. - Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	7.050106
ЗМ 1.1. Основи і правове регулювання зовнішньо - економічної діяльності	-
Тема 1.Предмет, завдання і зміст дисципліни	-
Тема 2.Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	-
ЗМ 1.2. Особливості обліку розрахункових і зовнішньоекономічних операцій	4,0
Тема 3.Облік валютно-фінансових операцій	1,0
Тема 4. Облік експортних операцій	1,0
Тема 5.Облік імпорتنих операцій	1,0
Тема 6. Облік бартерних операції та операцій з давальницькою сировиною	1,0
Тема 7.Облік інвестиційних операцій	-
Тема 8.Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями	-
Разом:	4,0

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі слухачів другої вищої освіти зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

Таблиця 2.4. - Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ 1.1. Основи і правове регулювання зовнішньо - економічної діяльності	16	
1.Огляд основної та додаткової літератури	1	Конспект
2.Ведення термінологічного словника	1	Текст словника
3.Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	2	Конспект
4. Самостійний розгляд питань: Т.1, Т.2.	7	Конспект
5. Підготовка до контрольної роботи	5	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
ЗМ 1.2. Особливості обліку розрахункових і зовнішньоекономічних операцій	64	
1.Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2.Ведення термінологічного словника	4	Текст словника
3.Самостійний розгляд питань:Т.6, 7, 8	38	Відповіді у зошиті для практичних занять
4.Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	6	Конспект
5. Підготовка контрольної роботи	10	Відповіді у зошиті для практичних занять
Разом:	80	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Оцінка знань, умінь та навичок студентів проводиться по всіх складових видах занять що передбачені програмою навчальної дисципліни. Оцінювання знань студентів проводиться по прийнятій в ХНАМГ чотири бальній шкалі з урахуванням наступних критеріїв:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та практики питання що розглядається;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованими та додатковими джерелами інформації;

- вміння поєднати теоретичну і практичну підготовку при вирішенні конкретних завдань згідно навчальної програми дисципліни;
- логічність та стиль викладання матеріалу в письмових роботах, відповідях в аудиторії.

Поточно-модульний контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: теоретичний (лекційний) модульний контроль та практичний модульний контроль.

Лекційний модульний контроль проводиться у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білета з модульного контролю залежить від змісту конкретного модуля (тестові завдання, розгляд виробничої ситуації і т. і.).

Практичний модульний контроль складається з результатів оцінювання знань студентів під час практичних занять, виконання індивідуального завдання та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу.

При підведенні підсумків роботи студентів над змістовним модулем виставляється підсумкова оцінка з поточного контролю. Вона складається з оцінки за результатом лекційного модульного контролю і оцінки результатів практичного модульного контролю.

Шкала переведення показників успішності знань студентів ХНАМГ в систему оцінювання за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ХНАМГ	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
100- 95	Відмінне виконання	(A)	Відмінно
94 -85	Вище середнього рівня	(B)	
60-84	Взагалі робота правильна, але с певною кількістю помилок	(C)	Добре
50-59	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	(D)	Задовільно
40-49	Виконання задовольняє мінімальним критеріям	(E)	
21-39	Потрібно попрацювати над тим, як отримати позитивну оцінку (можливість повторного складання)	(FX)	Незадовільно
0-20	Необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення дисципліни)	(F)	

Засоби поточного контролю для студентів заочної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
Поточний контроль	-
Виконання контрольної роботи	40
Екзамен	60
Всього:	100%

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література		
1.1.	Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.1991р. №959-ХІІ http://www.rada.kiev.ua	1-8
1.2.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №21 "Вплив зміни валютних курсів", затверджений наказом Мінфіну України від 10.08.2000р. №193 http://www.rada.kiev.ua	1-8 1-8
1.3.	Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. - 3-тє вид., доп і перероб - Житомир: ПП "Рута", 2006. - 388 с.	1-8
1.4.	Гордієнко НІ, Карпушенко М.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник (для студентів економічних спеціальностей).- Харків: Страйд, 2006. - 304 с.	1-8 1-8
1.5.	Валютні операції: порядок здійснення та облік:-8-те вид., перераб. і доп.-Х.:Фактор, 2008.-256 с.	1-8
2. Додаткові джерела		
2.1.	Дупай М. М., Денчук П. Н., Питель С. В., Хомин П. Я. Облік та аналіз діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин. Навч. посібн. для студентів спец "Облік і аудит" – Тернопіль: Астон, 2003. – 200 с.	1-8
2.2.	Налоги и бухгалтерский учет http://www.factor.kharkov.com .	1-8
2.3.	Вісник податкової служби України http://www.visnuk.com.ua .	1-8
3. Методичне забезпечення		
3.1.	Андренко О.А. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи «ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» (для студентів 6 курсу заочної форми навчання спеціальності 7.050106 - «Облік і аудит») /Укл.: Андренко О.А. –Х: ХНАМГ, 2009. – 41с.	1-8

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

АНДРЕНКО Олена Анатоліївна

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Облік ЗЕД» (для слухачів другої вищої освіти факультету післядипломної освіти і заочного навчання спеціальності 7.050106 – «Облік і аудит»)

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2010, поз. 323 Р

Підп. до друку 01.02.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 0,7

Зам. № 6821

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001